ויקח מן הבא בידו מנחה לעשו אחיו כו'

«وأخذ مما جاء إلى يده»

إهداء تكريمًا لـ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

والد الريبي، ريب ليفي يتسحاق

LikuteiTorah.com

الباراشا الحاسيدية

/likuteitorah.com/ar/torah-ohr/vayishlach/5

1 **ויקח מן הבא בידו מנחה לעשו אחיו כו׳. הנה כל הקרבנות נק׳ בשם מנחה כמ״ש והבל הביא גם הוא מבכורות צאנו ומחלבהן וישע ה׳ אל הבל ואל מנחתו כו׳**

«وأخذ مما جاء إلى يده هبةً (**מנחה**, minchah) لعيسو (**עשו**) أخيه»، إلخ. والآن، تُسمّى جميع القرابين **בשם מנחה**، كما هو مكتوب: «وأما هابيل (**הבל**)، فقد أتى هو أيضًا ببواكير قطيعه ومن شحومها؛ فنظر **ה׳** إلى هابيل وإلى قربانه (**מנחתו**, minchaso)»، إلخ.

(הגם שהיה קרבן מנחה בפ״ע [בפני עצמו] **כמו מנחת סלת ומחבת כו׳. אך כל התורה היא כלל ופרט וכן תפלה שכנגד קרבנות כל התפלות בכלל נק׳ מנחה ותפלת מנחה בפ״ע** [בפני עצמו] **היא פרט ועיין בתשו׳** [בתשובות] **אמונת שמואל סי׳ כ׳)**

(مع أنه كان هناك قربان دقيق يُسمّى **מנחה**، قائمًا بذاته، مثل قربان الدقيق الناعم وقربان المقلاة، إلخ. غير أن التوراة كلها عام وخاص؛ وكذلك الصلاة، التي تقابل القرابين: فجميع الصلوات عمومًا تُسمّى **מנחה**، أما صلاة **מנחה** بذاتها فهي الحالة الخاصة. وانظر أيضًا responsa Emunas Shmuel (**אמונת שמואל**)، القسم 20.)

הרי שהיו בכורות צאנו נק׳ בשם מנחה. ויובן זה ע״פ הקדמה כי נודע כי אני הוי״ה לא שניתי כתיב ולמת״ב [ולית מחשבה תפיסא ביה] **ואינו בגדר עלמין כלל ואעפ״כ** [ואף על פי כן] **כי ממך הכל כתיב.**

وهكذا، سُمّيت أبكار قطيعه **מנחה**. وسيتضح هذا بمقدمة. فمن المعلوم أنه مكتوب: «أنا **ה׳** لم أتغير»، و«لا تستطيع أي فكرة أن تدركه»، وأنه ليس داخلًا في نطاق العوالم أصلًا؛ ومع ذلك، فهو مكتوب: «لأن كل شيء منك».

אך הוא ע״י זיו והארה הודו על ארץ ושמים כו׳ וגם הארה זו עצמה מעצמותו ית׳ לא היו העולמות יכולים לקבל חיות ושפע להיותן בבחי׳ גילוי עולמות כ״א ע״י השתלשלות דהיינו כשלשלת הארה והארה דהארה.

لكن ذلك يكون بواسطة إشعاع وإنارة، «بهاؤه على الأرض والسماوات»، إلخ. وحتى هذه الإنارة نفسها، الصادرة عن جوهره المبارك، لم تكن العوالم قادرة على تلقي قوة الحياة والفيض [منها]، بحيث توجد عوالم ظاهرة، إلا بواسطة سلسلة العوالم الهابطة (**השתלשלות**, hishtalshelus)، أي على هيئة سلسلة: إنارة، وإنارةٌ عن إنارة.

2 **וכל מה שיורד ומשתלשל מטה מטה הוא הארה דהארה מהעליון ממנו כו׳. וכל מיני מדרגות ברבוי התחלקות העולמות ועליות וירידות הכל הוא בבחי׳ זיו והארה אם רב ואם מעט.**

وكل ما يهبط ويتسلسل نزولًا إلى أسفل فأسفل، إنما هو إشعاع عن إشعاع مما هو أعلى منه، إلخ. وجميع أصناف المراتب، مع كثرة انقسام العوالم وصعودها وهبوطها، إنما هي في هيئة إشراق وإنارة، كثيرًا كان ذلك أم قليلًا.

ויש בזה כמה מיני מדרגות זו למעלה מזו כמו עוה״ב [עולם הבא] **ותחה״מ** [ותחיית המתים] **ואלף הז׳ יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולם שהוא עילוי אחר עילוי והכל הוא בזיו וההארה כו׳.**

وفي هذا مراتب شتى، بعضها أعلى من بعض، مثل العالم الآتي، وقيامة الموتى، والألفية السابعة، «اليوم الذي كله سبت (**שבת**, Shabbos) وراحة للحياة الأبدية»؛ وهو ارتقاء إثر ارتقاء، وكل ذلك في الإشراق والإنارة، إلخ.

3 **והנה יש ב׳ מיני השתלשלות. השתלשלות האורות בכלים בבחי׳ פנימי׳** [פנימיות / פנימית] **שהוא לפ״ע** [לפי ערך] **הכלי שהכלי יכול להגבילו.**

والآن، هناك نوعان من سلسلة العوالم الهابطة (**השתלשלות**, hishtalshelus). [هناك] نزول الأنوار إلى الأوعية (**אורות וכלים**, Oros v'Keilim) في نمط [النور] الباطني (**פנימי**, pnimi)، وهو بحسب الوعاء، بحيث يستطيع الوعاء أن يحدّه.

ויש בבחי׳ מקיף דהיינו שאינו מוגבל בכלי. ויובן זה בעבודת ה׳ שבלב זו תפלה ברשפי אש

وهناك [نزول] على نمط [النور] المحيط (**מקיף**, makif)، أي [نور] لا يحدّه وعاء. ويتضح هذا في خدمة **ה׳** التي في القلب، أي الصلاة المصحوبة بومضات نارية.

שכאשר האהבה באה מהתבוננות כי הוא חייך וחיי החיים של כל העולמות נמשך מזה תשוקת הנפש כאשר תוכל שאת לפי מזגה ותכונתה.

حين ينشأ الحب من التأمل في أنه حياتك وحياة الحياة لجميع العوالم، ينشأ عن ذلك شوق النفس، بقدر ما تطيق، وفق مزاجها وطبيعتها.

משא״כ כשהאהבה באה מחמת שישים אל לבו ויעמיק בעומקא דלבא כי אני ה׳ לא שניתי כתיב ולמ״ת [ולית מחשבה תפיסא ביה] **כו׳. אשר ע״כ תכלה אליו נפש כל חי להבטל במציאות ולהתכלל באחד ממש.**

لكن الأمر ليس كذلك حين يستحضر في قلبه ويتأمل في أعماق القلب أنه مكتوب: «أنا، Havayah، لم أتغير»، وأن «لا فكر يستطيع إدراكه»، إلخ. ولذلك تتوق نفس كل حيّ إليه، لتبلغ حال إبطال الذات (**ביטול**, bittul) في الوجود، ولتندمج حقًا في الواحد.

4 **ולכן כאשר ישים אל לבו ג״כ ריחוקו מא״ס ב״ה אשר ירדה הנפש ותרד פלאים בעלמא דפרודא כו׳**

لذلك، حين يستحضر أيضًا في قلبه بُعده عن اللامتناهي (**אין סוף**, Ein Sof)، المبارك هو، وكيف هبطت النفس، وانحدرت هبوطًا عجيبًا إلى عالم الانفصال (**עלמא דפרודא**, alma de-peruda)، إلخ،

תהי התגברות האהבה ביותר מאשר תוכל שאת עד שאין כח בנפש לכלוא את האה״ר [האהבה רבה] **וזהו בחי׳ בכל מאדך בחילא יתיר כו׳:**

تشتد المحبة أكثر مما تستطيع [النفس] أن تحتمل، حتى لا تبقى في النفس قوة لاحتواء المحبة العظيمة. وهذا هو مستوى «بكلّ قوّتك (**מאדך**, me’odecha)»، بقوة فائقة، إلخ.

5 **והנה כתיב פני אריה אל הימין ופני שור מהשמאל שבחי׳ פני השור הוא למטה ממדרגת האריה במרכבה שבחי׳ פני אריה הוא אל הימין כו׳ ואעפ״כ** [ואף על פי כן] **למטה בעוה״ז הרי השור הוא בהמה טהורה והארי הוא חיה טמאה.**

وها هو مكتوب: «وجه أسد إلى اليمين، ووجه ثور من اليسار». إن وجه الثور أدنى من مرتبة الأسد في المركبة، إذ إن وجه الأسد يتجه إلى اليمين، وما إلى ذلك. ومع ذلك، ففي الأسفل، في هذا العالم، الثور حيوان داجن طاهر، أما الأسد فحيوان بري غير طاهر.

6 **והענין כי אדרבה מה שהוא למעלה במדרגה יותר גבוה אין לו התלבשות בכלי למטה להיות גילוי בחינתו כמו שהוא למעלה בקדושה**

والتفسير هو أن الأمر، على العكس، ما كان أعلى مرتبةً لا يتلبّس في وعاء أدنى بحيث تنكشف صفته كما هي في الأعلى، في القداسة.

וכמו אריה שהוא בחי׳ גבורה גבור כארי שהוא התגברות האור במאד מאד עד שא״א להיות שורה ומתגלה קדושתו למטה בכלי שנכלל בקדושה וכמו בהמה טהורה אלא ע״י דרך נפילת האור ברפ״ח נצוצין שבשבה״כ [שבשבירת הכלים] **בג׳ קליפות הטמאות**

فمثلًا، الأسد، وهو مستوى الشدة (**גבורה**, Gevurah)، «شديد كالأسد»: إنه اشتداد هائل جدًا للنور، حتى يتعذّر أن تستقرّ قداسَته وتتجلّى في الأسفل في وعاء مندرج في القداسة، كما في حيوان طاهر، إلا بطريق سقوط النور في الشرارات الـ288 الكائنة في تحطّم الأوعية، ضمن القشور الثلاث النجسة (**קליפות**, kelipos).

ואז הוא בחי׳ חיה טמאה שמקבל חיות מנפילות הנצוצים מארי דקדושה.

وعندئذ يكون مستوى وحش نجس، يتلقى قوة الحياة (**חיות**, chayus) من الشرارات الساقطة من أسد القداسة.

אבל לא בהתגלות בחי' ארי' [אריה] **בדרך השתלשלות והתלבשות כבבהמה טהורה רק בחי' מקיף מלמעלה והוא בחי' לבונה כו' כמ"ש במ"א.**

لكن [هذا] ليس انكشاف مستوى الأسد بطريق سلسلة العوالم الهابطة (**השתלשלות**, hishtalshelus) والتلبّس، كما هو الحال في حيوان طاهر، بل فقط كـ[نور] محيط (**מקיף**, makif) من الأعلى. وهذا هو مستوى اللبان (**לבונה**, levonah)، إلخ، كما شُرح في موضع آخر.

7 **וזהו שעשו היה בכור שהוא מבחי' לפני מלך מלך כו' בהר שעיר בארץ אדום כו'**

وهذا هو سبب كون عيسو (**עשו**) البكر، لأنه من مرتبة «قبل أن يحكم ملك»، إلخ، «في جبل سعير»، «في أرض أدوم»، إلخ.

ועשו היה מקור הז' מלכים שמלכו כו' וימת וימלוך וימת וימלוך כו' שהוא בחי' שליא המקפת על הולד שקדמה לולד.

وكان عيسو مصدر الملوك السبعة الذين حكموا، إلخ: «ومات فملك [آخر]، ومات فملك [آخر]»، إلخ؛ وهذا هو مستوى المشيمة التي تحيط بالجنين وتسبقه.

8 **והעיקר הוא הולד שנולד ובצאתו זורקין השליא כו' שאינו מקבל רק בחי' מקיף. לפיכך עליהם נאמר רם על כל גוים הוי"ה ויעקב יו"ד עקב הוי"ה אלקינו ואהבת את ה' אלקיך כו'**

لكن الأهم هو الطفل الذي يولد؛ فعندما يخرج تُطرح المشيمة، وما إلى ذلك، إذ لا تتلقى إلا [النور] المحيط. ولذلك قيل في شأنهم: «إن **ה'** متعالٍ فوق جميع الأمم». ويعقوب (**יעקב**) هو «يود عَقِب»؛ أي حرف اليود (**יו"ד**، Yud) [و] العَقِب (**עקב**، eikev): «**ה' אלקינו**»، و«وتحبّ **ה' אלקיך**»، وما إلى ذلك.

הגם שיו"ד היא הארה מצומצמת הלא מצער היא ויכולה ליכנס בפנימי' [בפנימיות / בפנימית] **ואין הכלי יכולה לקבל אלא ע"י צמצום כמו יו"ד כו'**

مع أن اليود إشعاع منكمش («أليس صغيرًا؟»)، فإنه يستطيع أن يدخل إلى الداخل [كنور داخلي]، ولا يستطيع الوعاء أن يتلقى إلا بواسطة الانكماش (**צמצום**, tzimtzum)، مثل اليود، وما إلى ذلك،

כדי שמזה יהיה לו רשפי אש והתלהבות בתפלה וכיוצא בה שמפני שהיא הארה מועטת יש כח בלב להיות מכילה.

كي تنشأ لديه من ذلك ومضات نارية وحماسة في الصلاة وما شابهها؛ فبما أن الإشعاع قليل، تكون للقلب القدرة على احتوائه.

9 **והמשכת אלקות מלמעלה ג״כ ע״י התלבשות כלים אשר קדשנו במצותיו רמ״ח אברין דמלכא. ובימי האבות שלא ניתנה תורה היו להם עובדות אחרים כמו בארות ומקלות כו׳.**

كما أن إنزال الإلهية من الأعلى يتمّ أيضًا من خلال تلبّسها بالأوعية: «الذي قدّسنا بوصاياه»، وهي أعضاء الملك الـ248. وفي أيام الآباء، حين لم تكن التوراة قد أُعطيت، كانت لهم أشكال أخرى من العبادة، مثل الآبار والعصيّ، إلخ.

משא״כ עכו״ם [עובדי כוכבים ומזלות] **לפי שהוא רם ונשא עליהם דהיינו בחי׳ המקיף בלבד אינו נכנס תוך פנימיותם להיות בטל אליו רק הוא יש ונפרד בפ״ע** [בפני עצמו] **שאין לו שייכות כלל הגם דקרו ליה אלקא דאלקיא:**

وهذا بخلاف عبدة الأصنام؛ فبما أنه رفيع وسامٍ فوقهم، أي من جهة الإحاطة [النور المحيط] وحدها، فإنه لا يدخل إلى باطنهم بحيث يكونون في حالة إبطال الذات (**ביטול**, bittul) أمامه؛ بل إن [كلًّا منهم] وجود مستقل قائم بذاته (**יש**, yesh [كيان مستقل])، لا صلة له مطلقًا [به]، مع أنهم يسمّونه «سيّد الآلهة».

10 **והנה הקרבנות הם העלאת מ״ן** [מיין נוקבין] **להיות ריח ניחוח דהיינו כמו ריח שהוא משיב את הנפש כך הקרבנות הם מעלים מ״ן** [מיין נוקבין] **בבחי׳ ריח שיהיה ניחוח להוי״ה גילוי המשכת והשראת שכינתו שיהא שורה ומתגלה בחי׳ אלקות בנפשו**

والآن، إن القرابين هي رفع المياه الأنثوية (**מ״ן**, mayin nukvin)، لتكون «رائحةً مُرضيةً» (**ריח ניחוח**, rei'ach nicho'ach). أي كما تُنعش الرائحة النفس، كذلك ترفع القرابين **מ״ן** في مرتبة الرائحة، ليكون ذلك **ניחוח** لـ**ה׳**: أي تجلّي الحضور الإلهي (**שכינה**, Shechinah)، وإنزاله واستقراره، كي تحلّ الألوهية وتنكشف في نفسه.

וזהו ניחוח לשון ירידה דהיינו שיהא ירידה והשתלשלות אלקות מעילה לעילה עד שיכנס ויתגלה בנפש האדם בתוכו ובפנימיותו ממש

وهذا هو **ניחוח**، وهو لفظ يدل على النزول: أي أن يحدث نزول الألوهية وتدرّجها من مرتبة إلى مرتبة، حتى تدخل نفس الإنسان وتنكشف فيها، في داخله وفي باطنه الحقيقي.

והטעם כי הנה ענין העלאת מ״ן [מיין נוקבין] **היינו כמו שמביאין למלך דבר חדש בכדי שיפנה אל בקשה הקטנה והנמוכה לגבי מעלת ומדרגת המלך.**

والسبب أن معنى رفع **מ״ן** يشبه تقديم شيء جديد إلى الملك، لكي يلتفت إلى طلب صغير وضيع إذا قيس بعظمة الملك ومكانته.

שע״י דבר חדש הוא ממשיך לב המלך כמו ע״י צפור המדברת

فبواسطة شيء جديد يُستمال قلب الملك، كما يحدث بواسطة طائر ناطق.

הגם שבנ"א [שבני אדם] **מדברים בבינה יתירה אך מצד החידוש שהצפור תדבר עי"ז ימשיך ויעורר לב מלכים אין חקר שיפנה לבקשת ההדיוט.**

ومع أن الناس يتكلمون بفهم أكبر بكثير، فإن جِدّة أن يتكلم الطائر تستميل وتوقظ «قلب الملوك الذي لا يُستقصى»، فيلتفت إلى طلب الرجل من عامة الناس.

11 **ולכן העלאת מ"ן** [מיין נוקבין] **תלוי באתעדל"ת** [באתערותא דלתתא] **דייקא נפשות ישראל המלובשים בגוף כו׳. הגם שהמלאכים עומדים ברום עולם ותמיד משש ימ"ב** [ימי בראשית] **בלי הפסק אומרים ביראה קדוש גם בדעת יותר ידברו שהשגתם גדולה ועצומה ומתענגים על ה׳ לאין קץ.**

لذلك، فإن رفع المياه الأنثوية (mayin nukvin ,**מיין נוקבין**) يتوقف تحديدًا على استثارة من الأسفل (**אתערותא דלתתא**, isarusa dilesata)، [أي استثارة] نفوس إسرائيل المتلبسة بأجساد، إلخ. ومع أن الملائكة يقفون في أعالي العالم، فإنهم يرددون «قدوس» بخشية على الدوام، منذ أيام الخلق الستة، بلا انقطاع؛ ويتكلمون أيضًا بمعرفة أوسع، إذ إن إدراكهم عظيم وهائل، وهم يلتذون بـ **ה׳** بلا نهاية.

משא"כ למטה שיש מחשבות זרות רבות הטורדות ומפילות לב האדם וגם האהבה שמעורר חולפת ועוברת ויש לה הפסק וכו׳.

ولكن الأمر ليس كذلك في الأسفل، حيث تكثر الأفكار الغريبة التي تشتت قلب الإنسان وتلقي به إلى الوهن؛ وحتى الحب الذي يوقظه يزول ويمضي، ويعتريه الانقطاع، إلخ.

אך בשביל החדוש שבזה שהרי כח זה באדם למטה להיות מדבר הוא מאכילה ושתיה.

لكن [إنما هو ثمين] لما في ذلك من جدة؛ فإن القدرة التي لدى الإنسان في الأسفل على الكلام إنما تأتي من الأكل والشرب.

12 **ומי שאינו אוכל ג׳ ימים נעשה חלוש ואין לו כח הדבור בשלימות וכן כמה מניעות שתלוי בגשמיות כמו מניעת הקור כו׳**

ومن لا يأكل ثلاثة أيام يضعف، ولا تبقى له قوة النطق كاملة؛ وكذلك توجد موانع شتى تتعلق بالجسد، مثل مانع البرد، وما إلى ذلك.

הרי כח הדבור שלמטה שחיותו מדברים גשמיים דבר זה יקר מאד בעיני ה׳. וכמשל צפור הנ״ל. וכן כל הקרבנות כבשים ועזים הוא מהתלבשות בי״ע כו׳.

وهكذا تكون قوة النطق في الأسفل، التي تستمد قوة حياتها من أشياء مادية، أمرًا ثمينًا جدًا في نظر **ה׳**، على مثال الطائر المذكور أعلاه. وكذلك فإن جميع القرابين من الغنم والماعز تأتي من التلبّس بـ[عوالم] الخلق (**בריאה**, Beriah)، والتكوين (**יצירה**, Yetzirah)، والفعل (**עשיה**, Asiyah)، وما إلى ذلك.

ולכן כשעולה למעלה הוא דבר חדש מה שלא נראה כן בעולמות עליונים ולכן הם המעלים מ״נ [מיין נוקבין] **ולכן נק׳ בשם מנחה.**

لذلك، حين يصعد إلى الأعلى، يكون أمرًا جديدًا لا يُرى مثله في العوالم العليا؛ ولذلك ترفع هذه القرابين المياه الأنثوية (**מיין נוקבין**, mayin nukvin)، ولهذا سُمّيت باسم القربان (**מנחה**, minchah).

מנחה ר״ת [ראשי תיבות] **מ״ן** [מיין נוקבין] **מיין נוקבין. ח׳ חכמה ומזל הח׳ נוצר חסד ומשפיע בה׳ בה׳ בראם היא בחי׳ כנ״י** [כנסת ישראל] **(גם לשון מנחה מל׳ ניחוח)**

[كلمة] القربان (**מנחה**, minchah) [تبدأ] بالأحرف الأولى لعبارة المياه الأنثوية (**מיין נוקבין**, mayin nukvin)، وهي **מ״ן**. وحرف الحيت (**ח**, ches) هو الحكمة (**חכמה**, Chochmah)، والمجرى الفائض (**מזל**, mazal) الثامن، «حافظ الإحسان (**חסד**, Chesed)» (**נוצר חסד**, notzer chesed)، يفيض في الهاء (**ה**, heh): «بِهِبَرْأَم» (**בהבראם**, behibar’am)، أي: «بحرف الهاء خلقهم»، وهو مستوى جماعة إسرائيل (**כנסת ישראל**, Knesses Yisrael). (وترتبط كلمة القربان أيضًا بكلمة الرائحة الطيبة (**ניחוח**, nicho’ach).)

והנה לע״ל [לעתיד לבוא] **כתיב אז אהפך אל עמים שפה ברורה כו׳. וכן דהע״ה** [דוד המלך עליו השלום] **אמר הודיעו בעמים עלילותיו וכתיב הבו לה׳ משפחות עמים כו׳ ויאמרו בגוים כו׳.**

أما عن زمن المستقبل، فقد كُتب: «حينئذٍ أُحوّل الشعوب إلى لسان نقي»، وما إلى ذلك. وكذلك قال الملك داود (**דוד**)، **ע״ה**: «عرّفوا الشعوب بأعماله»، وكُتب: «قدّموا لـ **ה׳** (**הוי׳ / שם הוי׳**, Havayah)، يا عشائر الشعوب»، وما إلى ذلك، و«ليقولوا بين الأمم»، وما إلى ذلك.

ולהבין מה לנו להזכיר את עובדי כוכבים. אך הענין כי הנה כל הבירורין הוא מבחי׳ עמים ששם נפלו רפ״ח הנצוצין

[ونحتاج] إلى أن نفهم لماذا ينبغي لنا أن نذكر عبدة الأوثان. لكن الأمر هو أن جميع عمليات التصفية (**בירורים**, beirurim) مصدرها مستوى الشعوب، حيث سقطت الشرارات الـ288.

והוא ע״י בחי׳ לבונה שהוא המקיף שעליהם שהוא יתברר ויעלה למעלה בקדושה ויהיה עשו במדרגתו הגבוה לפני מלך מלך כו׳ מעולם התהו בקדושה

ويكون ذلك من خلال مستوى اللبان (**לבונה**, levonah)، وهو [النور] المحيط بهم، حتى يُصفّى ويرتفع إلى الأعلى في القداسة، ويبلغ عيسو (**עשו**) مرتبته الرفيعة، «قبل أن يملك ملك»، وما إلى ذلك، من عالم الفوضى (**תהו**, Tohu) في القداسة.

כי יעקב י׳ עקב הוא בחי׳ פנימי׳ [פנימיות / פנימית] **ויקם עדות ביעקב ותורה שם בישראל ואתם קרויים אדם אדם מ״ה** [שם מ״ה] **עולם התקון**

فإن يعقوب (**יעקב**)، أي ياء العَقِب (**י׳ עקב**, yud eikev)، هو مستوى [النور] الباطني: «أقام شهادة في يعقوب، وجعل توراة في إسرائيل»؛ و«أنتم تُدعون إنسانًا» (**אדם**, adam)، والإنسان [مساوٍ في قيمته العددية لاسم] **מ״ה** (Mah)، عالم الإصلاح (**תיקון**, Tikkun).

ולע״ל [ולעתיד לבוא] **יתברר גם עשו שמעולם התהו בחי׳ המקיף שיהי׳** [שיהיה] **בחי׳ מקיף דקדושה ויוכלל הכל ביעקב שיהי׳** [שיהיה] **ליעקב גם בחי׳ המקיף שהוא בחי׳ ומדרגה יותר עליונה שם ס״ג** [שם ס״ג] **שהוא גדול משם מ״ה** [שם מ״ה] **ואשת חיל כו׳:**

وفي الزمن الآتي سيُصفّى عيسو (**עשו**) أيضًا، وهو من عالم الفوضى (**עולם התהו**، Tohu)، من مستوى أو جانب (**בחינה**، bechinah) الإحاطة [بالنور]، ليكون [نورًا] محيطًا من القداسة، ويُدرج كل شيء في يعقوب (**יעקב**)، لكي يكون ليعقوب أيضًا **בחינה** الإحاطة [بالنور]، وهي **בחינה** ورتبة أعلى، الاسم **ס״ג** (Sag)، وهو أعظم من الاسم **מ״ה** (Mah)؛ و«امرأة ذات بأس»، إلخ.

13 **והנה כפי ההמשכה שלמעלה כך צ״ל המ״ן** [המיין נוקבין] **שלמלמטה וכדי להמשיך בחי׳ המקיף עליון דקדושה צ״ל העלאת מ״ן** [מיין נוקבין] **בבחי׳ מקיף דהיינו למעלה מכדי שתוכל נפשו שאת וכנ״ל.**

والآن، بحسب كيفية الإمداد النازل من الأعلى، ينبغي أن تكون كذلك المياه الأنثوية (**מ״ן**، mayin nukvin) من الأسفل. ولكي يُنزِل مرتبة الإحاطة العلوية في القداسة [النور المحيط]، لا بد من رفع **מ״ן** على نحو الإحاطة [النور المحيط]؛ أي إلى ما يتجاوز قدرة نفسه على الاحتمال، كما سبق ذكره.

ובפרט כשרואה בנפשו הפחיתות מרבות מחשבות המעיקים וטורדים ומפילים אזי צריך הוא לצעוק אל ה׳ בצר לו למעלה מכדי שתוכל נפשו שאת.

وخاصة حين يرى في نفسه ما فيها من ضعة بسبب كثرة الأفكار التي تثقل عليه وتشتته وتحبطه؛ فعليه عندئذ أن «يصرخ إلى **ה׳** في ضيقه»، بما يتجاوز قدرة نفسه على الاحتمال.

14 **ולכן כשראה יעקב את עשו למטה קם עליו הקריב מנחה היא העלא'** [העלאת / העלאה] **לעשו אחיו שלמעלה מעולם התהו ששם הוא אחיו**

ولذلك، حين رأى يعقوب (**יעקב**) عيسو (**עשו**) في الأسفل ينهض عليه، قدّم قربانًا (**מנחה**, minchah)، وهو رفعٌ [للمياه الأنثوية (**מים נוקבין**, mayin nukvin)]، إلى عيسو أخيه الذي في الأعلى، من عالم الفوضى (**תהו**, Tohu)، حيث يكون أخاه.

כי יעקב יש לו ב' בחי' רו"ש [רצוא ושוב]**. שוב בבחי' י' עקב ורצוא בבחי' ביטול לגמרי כו' להמשיך בחי' המקיף עליון.**

فإن ليعقوب مستويين: الاندفاع (**רצוא**, ratzo) والعودة (**שוב**, shov): العودة في مستوى اليود والكعب (**י' עקב**, yud eikev)، والاندفاع في مستوى إبطال الذات (**ביטול**, bittul) التام، إلخ، لكي يجذب إلى الأسفل مستوى النور المحيط الأعلى.

ואזי יהי' [יהיה] **עשו שלמטה ממילא בטל ואזי יקוים אז אהפך אל עמים כי מעשה אבות סימן לבנים שהם עשו הכנה לבניהם לע"ל** [לעתיד לבוא] **במעשיהם.**

وعندئذٍ سيكون عيسو الذي في الأسفل في حالة إبطال الذات تلقائيًا، وعندئذٍ يتحقق قول: «حينئذٍ أُحوِّل الشعوب»؛ فـ«أعمال الآباء علامة للأبناء»، إذ أعدّوا بأعمالهم لأبنائهم في الزمن الآتي.

15 **והנה העלאת מ"ן** [מיין נוקבין] **של התקון גלוי וידוע לנו ע"פ התורה פרים בני בקר שנים כו'. בפסח כך. ובשבועות כך כו'**

والآن، فإن رفع المياه الأنثوية (**מ"ן**، mayin nukvin) في التصحيح (**התקון**، Tikkun) مكشوف ومعلوم لنا من خلال التوراة: «ثوران صغيران من البقر»، إلخ؛ ففي عيد الفصح اليهودي (**פסח**، Pesach) هكذا، وفي عيد الأسابيع (**שבועות**، Shavuos) هكذا، إلخ.

משא"כ העלאת מ"ן [מיין נוקבין] **לעולם התהו אין אתנו יודע עד מה האיך ומה הם הקרבנות ואיזה שיעור רק יעקב אע"ה** [אבינו עליו השלום] **ידע ענינם**

أما رفع المياه الأنثوية إلى عالم الفوضى (**תהו**، Tohu)، فـ«ليس بيننا من يعلم كم يبلغ ذلك»: كيف تكون القرابين، وما هي، وما مقدارها؛ وإنما عرف يعقوب (**יעקב**) أبونا، **ע"ה**، شأنها.

וכך שלח קרבנות עזים מאתים כו' שהם קרבנות אחרים אשר לא כתובים בתורה בקרבנות דתקון ושיעורים אחרים.

ولذلك أرسل قرابين: «مئتا عنزة»، إلخ، وهي قرابين أخرى لا ترد في التوراة ضمن قرابين **התקון**، وبمقادير أخرى.

16 **ולכן הקריב גם גמלים שהם טמאים בקרבנות דתקון. אך בקרבנות דתהו כתיב מי יתן טהור מטמא כו׳.**

لذلك قدّم أيضاً جمالاً، وهي حيوانات غير طاهرة لا يجوز تقديمها قرابين في عالم الإصلاح (**תקון**, Tikkun). أما بخصوص قرابين عالم الفوضى (**תהו**, Tohu)، فقد كُتب: «من يستطيع أن يُخرج طاهراً من غير طاهر؟» إلخ.

ששם כחשכה כאורה כו׳ קטן וגדול שם הוא כו׳ השוה ומשוה כו׳. וזהו ענין ויחבקהו. שעשו חיבק את יעקב.

ففي ذلك المقام، «الظلمة كالنور» إلخ؛ و«الصغير والكبير هناك» إلخ؛ و«يسوّي ويجعل سواء» إلخ. وهذا هو معنى «وعانقه»: أن عيسو (**עשו**) عانق يعقوب.

17 **ובכ״מ** [ובכל מקום] **הזכר מחבק וכמ״ש וימינו תחבקני שהמשפיע מחבק את המקבל ומקיפו מכל צד להגביהו למעלה כו׳. והיינו לפי שעשו שרשו מבחי׳ מקיף מעולם התהו.**

وفي كل موضع يكون الذكر هو الذي يعانق، كما ورد: «ويمينه تعانقني»؛ فالمعطي يعانق المتلقّي ويحيط به من كل جانب ليرفعه إلى أعلى، إلخ. وهذا لأن جذر عيسو (**עשו**) من مستوى [النور] المحيط، من عالم الفوضى (**תהו**, Tohu).

אך הדרך שיגיע לזה הוא ע״י כי והוא עבר לפניהם בחי׳ והוא כו׳ ואח״כ וישתחו ארצה שבע פעמים בחי׳ נפ״א [נפילת אפים] **ללקט נצוצין.**

لكن الطريق الذي يبلغه به هو قوله: «ومرّ أمامهم»، وهو مستوى «هو» (**והוא**, vehu)، إلخ؛ ثم «وسجد إلى الأرض سبع مرات»، وهو مستوى السجود على الوجه (**נפילת אפים**, nefilas apayim)، لجمع الشرارات.

עד גשתו עד אחיו. פי׳ עד שגשש ופגע באחיו דהיינו שליקט את הטוב שבעשו בחי׳ לבונה שעי״ז הוא אחיו של יעקב שהמקיף והפנימי נלקחו ממקום א׳.

«حتى دنا (**עד גשתו**, gishto) من أخيه»: أي حتى تحسّس طريقه (**גשש**, gishesh) وصادف أخاه؛ أي حتى جمع الخير الكامن في عيسو، مستوى اللُّبان (**לבונה**, levonah). ومن خلال ذلك يكون عيسو أخا يعقوب، لأن النور المحيط والباطني [الأنوار] أُخذا من موضع واحد.

18 **ואזי וירץ עשו לקראתו. עשו הוא כח המלובש בעשו הגשמי רץ ממטה למעלה לקראתו וכמשל הנרות שבטלים לאבוקה כאשר נקרבו אורם לאור האבוקה כו׳.**

وعندئذٍ: «ركض عيسو (**עשו**) للقائه». عيسو [هنا] هو القوة المتلبسة بعيسو المادي، [التي] ركضت من الأسفل إلى الأعلى نحوه، على مثال الشموع التي تُستغرَق أنوارها في نور المشعل حين يُقرَّب نورها من نور المشعل، إلخ.

ואחר שנברר בחי׳ הטוב שבו אזי ויחבקהו מלמעלה למטה שנכנס המקיף עליון ג״כ ביעקב.

وبعد أن نُقِّي مستوى الخير فيه (bechinah ,**בחינה**)، عندئذٍ «عانقه» من الأعلى إلى الأسفل، إذ دخل المحيط العلوي [النور] أيضًا في يعقوب (**יעקב**).

19 **ונמצא שנכללו ביעקב כל הבחי׳ כנ״ל. ועי״ז וישקהו בחי׳ נשיקין ונקוד עליו בחי׳ נקודות הוא בחי׳ חכמה והיינו לפי שבשבירה היה הסתלקות חכמה ועתה אחר הבירור הנה נתגלה.**

ويُستفاد من ذلك أن جميع المستويات المذكورة أعلاه كانت مشمولة في يعقوب (**יעקב**). ومن خلال ذلك «فقبّله»؛ أي مستوى القبلات، وجُعلت فوقه النقط، أي مستوى النقاط (nekudos ,**נקודות**)، وهو مستوى الحكمة (Chochmah ,**חכמה**). وذلك لأن الحكمة انسحبت عند التكسّر، أما الآن، بعد التصفية، فقد ظهرت.

ואח״כ ויבכו הנה בכיה היא מפני שמחה או מרירות שע״י כיווץ במוח דוחה המותרות בליחות הדמעות.

وبعد ذلك، «وبكيا». والبكاء يكون من الفرح أو من المرارة؛ إذ إن انقباض الدماغ يطرد الفوائض من رطوبة الدموع.

וע״י שמחה הוא כמ״ש בזוהר שה״ש [שיר השירים] **גבי ר״ע** [רבי עקיבא] **שזלגו עיניו כו׳. והיינו לפי שהשמחה הוא התפשטות החיות כמ״ש ושמועה טובה תדשן עצם.**

و[البكاء] الناشئ عن الفرح هو كما ورد في كتاب الزوهار (**זהר**)، في نشيد الأنشاد، عن رابي عقيبا (**רבי עקיבא**)، أن عينيه فاضتا بالدموع، إلخ. وذلك لأن الفرح هو انبساط قوة الحياة، كما ورد: «الخبر السار يُسمّن العظم».

וכמעשה דאספסיינוס כו׳ הוא הילוך הדם בעורקים וכן ברוח החיות שבו וכן בהמשכות מוחין חדשים כי יש בחי׳ עבור יניק׳ [יניקה / יניקת] **מוחין.**

وكما في قصة فسباسيان (**אספסיינוס**)، إلخ، فإن الأمر هو جريان الدم في العروق، وكذلك في روح الحياة التي فيه، وكذلك في استمداد قوى عقلية جديدة (mochin ,**מוחין**)؛ إذ توجد مراحل الحمل (ibbur ,**עיבור**)، والرضاعة (yenikah ,**יניקה**)، والقوى العقلية.

20 **והנה כשיש כלי למטה לקבל השמחה אז היא מתפשטת ונותנת מוחין חדשים. וכן ע״ז מתפשט רוח החיים לדשן עצם כנ״ל. אבל כשהכלי שלמטה קטן מהכיל אזי מתקבץ במוח ודוחה המותרות בליחות הדמעות.**

والآن، حين يوجد في الأسفل وعاءٌ يتلقى الفرح، ينتشر الفرح ويمنح قوى عقلية جديدة (**מוחין**, mochin)؛ وكذلك، بواسطته، تنتشر روح الحياة لتُسمِّن العظم، كما ذُكر آنفًا. أمّا حين يكون الوعاء في الأسفل أضيق من أن يتسع له، فيتجمع الفرح في الدماغ ويطرد ما زاد عن الحاجة في رطوبة الدموع.

21 **ועניין זה היה ג״כ גבי יעקב ועשו שהי׳** [שהיה] **התגלות בחי׳ כתר למעלה מעלה כו׳ והיה רוב שמחה שנתקרבו כ״כ** [כל כך] **מעלה מעלה עם מה שנפל למטה מטה בריחוק בשבה״כ** [בשבירת הכלים].

وكان هذا أيضًا شأن يعقوب (**יעקב**) وعيسو (**עשו**): فقد تجلّت مرتبة التاج (**כתר**, Keser) في علوٍّ بالغ، إلخ، وكان الفرح عظيمًا لأن ما هو في أعلى العلو اقترب إلى هذا الحد مما هوى إلى أدنى الدركات، بعدما كان بعيدًا عنه في تحطّم الأوعية.

עשו ויעקב כמו שני אחין שלא ראו זא״ז [זה אל זה / זה את זה] **זמן רב מאז היה שבה״כ** [שבירת הכלים]**. וז״ש** [וזהו שכתוב] **לע״ל** [לעתיד לבוא] **בבכי יבאו שע״י בחי׳ בכיה דוקא שהוא ע״י התגלות מדרגות הגבוהות כו׳. ובתחנונים אובילם אל נחלי מים:**

كان عيسو ويعقوب كأخوين لم يلتقيا منذ زمن طويل، منذ تحطّم الأوعية. وهذا ما قيل عن زمن الخلاص الآتي: «بالبكاء يأتون»؛ وذلك تحديدًا من خلال جانب البكاء، الذي يتحقق بانكشاف المراتب العليا، إلخ؛ «وبالتضرعات أقودهم إلى جداول المياه».

LikuteiTorah.com
الباراشا الحاسيدية

حول هذه الطبعة

This edition contains the Hebrew text و the English translation.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

الترجمة العربية والشروح: أُعدّت لموقع LikuteiTorah.com بمساعدة الذكاء الاصطناعي (openai/gpt-6-luna-pro:batch)، وقورنت بالنص العبري وبموقع سفاريا؛ ولم يراجعها محرر بشري بعد. يرجى التحقق من كل ما هو مهم بالرجوع إلى النص العبري.

طلب الريبي أن تُدرَس مَاماريم باراشا الأسبوع، «الباراشا الحسيدية»، خلال ذلك الأسبوع، موزعة على أيامه السبعة (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309). لماذا ندرسها، وما بركات الريبي: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

مشروع مجاني غير تجاري؛ لا يُباع هنا شيء. والمشروع غير تابع لكيهوت أو سفاريا أو مكتبة لوبافيتش. © likuteitorah.com

من likuteitorah.com/ar/torah-ohr/vayishlach/5/

إهداء تكريمًا لـ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ״ל

والد الريبي، ريب ليفي يتسحاق